

A pápa szeme

2014 augusztus 11. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

Okulárét meg pápaszemet használnak nagyszüleink, mi már szemüveggel olvasunk: ebben nincs is semmi érdekes. De miért is pápaszem a szemüveg? Vagyis honnan az elnevezés? Erről többen is írtak: Erdődi József, Gáldi László, Győry Tibor véleménye mellett Éder Zoltán összefoglaló írását ismerem. Mielőtt néhány gondolatot idéznék Éder Zoltán tanulmányából, meg kell említenem, hogy szinte mindegyik szerző hivatkozik Zolnay László könyvére, az itt látható képre, amelyet Nagyócsán (Zólyom vm.) készítettem, s a 12 apostol egyikét mutatja. Én ott az egész oltárt néztem ámulva, de folyton ennél a részletnél akadt meg a szemem. Hogy valaha könyvbe kerül az itt készült fényképem, meg hogy ennyit fogják idézni, arra véletlenül sem gondoltam akkor, de az elnevezés azóta is sokszor eszembe jutott.

Nilván – és ez logikusnak is tűnik – egy pápáról kapta, kaphatta ez a szemlencse a magyar elnevezését. Vagyis kellett lennie egy szemüveges, méghozzá híres vagy ismert pápának, aki ezen szavunk első írásbeli rögzítése (1585) előtti időben élt, és szemüveghasználata közismerten jellemző sajátja volt.

Ez a pápa pedig Éder Zoltán oknyomozása alapján X. Leó volt: „Számos korabeli feljegyzés tanúskodik arról – írja –, hogy rendszeresen használt szemüveget. Olyan súlyosan rövidlátó volt ugyanis, hogy szemüveghasználat nélkül szinte teljes vakság borult rá. Ezt a fogyatékoságát vette célba az a paszkvillius, amely nyomban a pápaválasztás után a Szent Péter-templom falán a kezdőbetűkből összeállított római szám alakjában jelent meg, és így szól: Multi Caeci Cardinales Creaverunt Caecum Decimum Leonem, azaz: sok vak kardinális kreálta a vak tizedik Leót.”

Ám látták-e magyarok személyesen ezt a szemüveges pápát? Név szerint három honfitársunkról is tudunk: az erdélyi származású Piso Jakab 1513-ban, Werbőczy István 1519-ben, de fontosabb ezeknél Bakócz Tamás, aki viszont két éven keresztül – és nem véletlenül –, de épp a pápaválasztáskor tartózkodhatott Rómában. A magyar bíboros „és társaságában a magyaroknak egy egész csoportja, akik huzamosabb időt töltve Rómában több ízben láthatták a pápát, és akiknek közvetlen közelből nyílt alkalmuk megfigyelni, megcsodálni szemüveghasználatát. Ennek a szemléletnek, ennek az élménynek a hatására a pápa látási fogyatékoságát pótló szemről nevezték el a kuriózumnak számító díszes kivitelű optikai eszközt.”

Régen készült ez a kép, de még ma is eszembe jut a kulcs megszerzéséről kezdve a megvilágítás problémáimig minden fontos és mellékes körülmény. Így arra is jól emlékszem, hogy már ott fölmerült bennem az a megválaszolendő kérdés, vajon miért Fülöp apostol – és miért épp ?? –, aki pápaszemmel „figyeli” Mária halálát?

Móser Zoltán, mno.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló